

Eşsiz Bir Müzik Aleti: Trompet

Düz, uzun bir boru düşünün. Bu borunun bir ucundan üflediğinizde öteki ucundan ses çıkıyor. Ve bu ses öyle güçlü ki bir anda herkesin dikkatini çekiyor. İşte bu güçlü ses, ilk olarak MÖ 1500'li yıllarda keşfedilmiş. Bu keşfin ardından da bu tip borular, törenlerde kalabalık insan topluluklarını bir araya getirmek için kullanılmaya başlanmış. Üstelik bu borulardan çıkan güçlü seslerin insanlarda coşku uyandırdığı da fark edilmiş. İşte, bu özelliklerinden dolayı borular binlerce yıldır kullanılıyor. Ancak borular günümüze değin geliştirilerek çeşitli biçimlere sokulmuş. Bugünse, çeşitli yerlerinden kıvrılmış bir boru gibi. Bu borunun adı da artık "trompet"! Biz de trompetin öyküsünü müzisyen Erden Bilgen'den dinledik.

Korno, trombon, tuba, trompet... Bu müzik aletlerinin hepsi de "bakır üflemeliler" ailesinin birer üyesi! Trompet de bu aletlerin en gösterişlilerinden biri! Ancak trompetin "bakır üflemeliler" ailesinde yer alması sizi yanıltmasın. Çünkü trompet genellikle bakırdan değil; bakır ve çinko karışımı olan "pirinç"ten yapılır. Üzerine kaplama yapılarak ona parlak bir görünüm kazandırılır.

Trompet, ağızlık bölümünden borunun içine hava üflenerek çalınır. Üzerinde üç piston vardır. Müzisyen, bir yandan çalgısını üflerken, bir yandan da bu pistonlara basar. Pistonlara basıldığında, trompetin gövdesi üzerindeki farklı boyuttaki üç küçük boru, çalgının uzamasına neden olur. Bu da trompetten farklı sesler çıkmasını sağlar. Do, re, mi, fa, sol, la, si. İşte bunlar notalar! Peki, trompetten ses nasıl çıkıyor dersiniz? Müzisyenler, önce dudaklarını gülümsermiş gibi birleştirerek "puzzzzz" sesine benzer bir ses çıkarır. Daha sonra ağızlığın içerisine üflerler. Böylece, borunun içindeki hava titreştirilir ve puz hecesi bir sese dönüşür. Trompet çalarken dudakların uygun biçimde hareket ettirilebilmesi de önemli. Yoksa o etkileyici

Trompet, güçlü sesi nedeniyle yüzyıllardan beri savaşlarda, törenlerde ve orkestralarda yaygın olarak kullanılmış. Trompetin ilk örneklerine Selçuklular zamanında rastlanmıştır. Zaman içinde Avrupa'da da kullanılmaya başlanmıştır.

ses başka nasıl çıkarılır ki? Müzisyenler, kapalı haldeki dudaklarını yanlardan büzerek borunun içine üflediklerinde ince sesler oluşuyor. Dudaklarını hafifçe gevşeterek üflediklerindeyse kalın sesler oluşuyor.

Trompet, günümüzde klasik, pop, caz ve halk müziği gibi pek çok müzik çeşidinde kullanılan bir müzik aleti! Gür sesi ve dikkat çekici görünümüyle orkestraların vazgeçilmezlerinden!.. Bu müzik aletini çalmayı öğrenmek isteyenler küçük bir trompet alarak onun eşsiz sesiyle tanışabilirler. Bunun için disiplinli ve düzenli bir şekilde çalışmak gerektiğini de unutmamak gerek.

Hande Kaynak

Trompetin Bölümleri

Çizim: Gökçe Akgül